

րի իմաստներն գատրերն է յիծէ պիւ-
տրմէյէ խրամէթ խոնկիւն յորարար ։
Պէն պու բնագոյրարը պարպամամ,
պէն սէվէրիմ ծնարը վէ թէքտիրտէ ի-
տերիմ, ֆուգաթ ալմէճօնէնտէ թագ-
պիւն խոնկիւն, ու մէքուրէ վէ միւրա-
յի ճէպարը լըլը քի, գավմարըն
վիճտանը իւղէրինէ աղըր պամադ-
տան էվվէլ, բնագոյրարըն վիճ-
տանը իւղէրինէ աղըր լըլը յոր ։

« Սայիրէրի, պաթընէն, նէվ սու-
րէթէրէ ըզդի օրմայա քնտիրէրի
մէճպուր զանն խոնկէք, կէրէք ու-
մու մէմաթ վէ կէրէք կէտըլէրինի
էօնիւնտէ, միւնասիպէթմիւն պիր մա-
նա վէրմէյէ չալըլը յորարար ։

« Պուրէլար, իշպու սուրէթէրին
տէճէլէթ իւղէրինէ զարըլ սէյ-
լըլարար, վէ նիւայէթ քնտիր մու-
հաքէմէ վէ իրատէթէրինին զայիթ ի-
յի արասընտա չայանը էսէֆ օրմա
պիր սուլա եթմայօրար ։ « Արախ-
նուն Գօթէլ մէճ իւղէրի իմասթ ի-
տին, ֆուգաթ իճրա իթմէյին, տէր-
լէր իտի, զարըլն էմիլէրինտէն միւ-
լէթէ ֆէվ զէլտտէ կէօրիւնէն էմիլէրի
օնա թէպլիլ խոնկէք ։ »

Պաղըսը սօղար ։

Ի ՊԱՐՏՈՒԹՅՆԷ ԶԱՂԹՈՒԹԻՒՆ

կամ

ՎԱՏԻԿԱՆԵԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅՆ Դ. ՆԻՍՏԸ
ԵՒ ԻՐԵՆ ԱՐԳԱՍԻՖԸ

Քրիստոսի եկեղեցին այս ժամանակին
մէջ այսպիսի մեծագոյն վատագէ մը կ'անց-
նի, որ երբէք պատահած չէր իրեն իննեւ-
տանդարեան ընթացից մէջ ։

Գալիլեայ խոնարհ ձկնորսին յաջորդը
մոտանալով իրեն ծագումը եւ աստուա-
ծային վարդապետին խրատը, թէ ով որ
զանձն կը խոնարհեցունէ՝ բարձրասցի, եւ
ով որ զանձն կը բարձրացունէ՝ խոնարհե-
ցի, քան զհաղուդոսոսորայ ամբարտա-
ւանութիւնը գեր ի վերայ ամբարտալով ան-
միտ ամբարտալութեամբ եւ սրբապիղծ գո-
ռողութեամբ մը, ոտնակոխ ըրաւ բոլոր
մարդկային ազգը, զՔրիստոսի եկեղեցին
եւ բովանդակ փրկեալ ժողովուրդը, խո-
նարագոյն միջոցաւ սկսիլ մինչեւ երկ-
րիս բարձրագոյն իշխանաւորները, եթէ
քահանայք, եթէ եպիսկոպոսներ, եթէ
արքեպիսկոպոսներ, եթէ պատրիարքներ
եւ եթէ որ եւ է մեծագոյն աստիճանա-
ւորք որ կան երկրիս վրայ յամենայն ծիսէ
եւ յամենայն ազգէ, եթէ զատ առանձի-
նըն եւ եթէ իմաստին համադրումը պա-
հանդէպ որ ամենքն ալ իրեն հրամանաց
եւ իրեն ձեռաց տակն ըլլան, իրեւ անգգայ
պահճաւարտանը մը ձեռնածուի մը ձեռ-
քին մէջ, սասալու սպառնալից, որ եթէ
ոք փոքր մի ընդդիմադրութիւն ընէ, եւ
կամ հակառակ արդար խորհրդածութիւն,
իսկոյն կը կտրուի, եւ ի հոգի կը նետուի ։
Կը պահանջէ որ իրեն ամեն մէկ խօսքե-
րը իրեւ յաւիտեական իմաստութեան
պատշաճ ընդունուին ։ Եւ իրեն այդ բո-
լորեալ մոլեգնութեամբ եւ իրեն գոռոզ
մարտաւանութեամբ զամբողջ յաւի-
տեական եւ անխորհիւսիլ աստուածային
հաւատոյ վարդապետութեան մասն ըրա՛ւ ։

Այսպէս ուրեմն ձիւղութիւններուն եւ
մարտնչեաց ազանքը, որ ասոր կը տնե-
ւոր եւ զայս կ'ուղէր, ուրախութենէն
դող ելած է, կատարեալ յաղթութեամբ
կը պանծայ, եւ զըմբռնող տիեզերս ի-
րեն յաղթական աղաղակաւ կը խալցու-
նէ ։ Իսկ անգին ճշմարիտ հաւատացեալք
եւ բարեպաշտ հոգիները անմիջեմ կ'ար-
տասունքն սրբութեան տեղեւոր անորոգե-
լի աւերակաց վրայ ։

Բայց չէ, ինչպէս սոքա, վասն զի
աղանդաւորաց յաղթութիւնը իրենց աւե-
լի աղիտաբեր պիտի ըլլայ քան որ եւ է
պարտութիւն, Քրիստոսի եկեղեցւոյն փր-
կութիւնը ի հալածանաց կոկիւր, եւ ի պար-
տութենէ յաղթութիւն ։

Քանի՜ սքանչելի եւ Աստուծոյ ճանա-
պարհները, եւ ո՛րչափ ծաղրելի մարդկա-

յին իմաստութիւնը աստուածայնոյն քով ։
Մեք խոնարհ եւ փոքրոցի արարածքս կ'ու-
ղէինք որ ձիւղութիւնը եւ փարիսի-
ցիութիւնը, որ ըստ իսկութեան երկուքն
մի են, մեծ պարտութենէ մը յերկիր կոր-
ծանէին, բայց Աստուծոյ իմաստութիւնը
ուզեց որ այն ատեն գետին տապալին,
երբոր իրենք իրենց ամենամեծ յաղթու-
թիւնը ձեռք ձգեն, քան զոր էջին կրնար
մեծագոյնը փախալիլ, եւ մերկանալ ցու-
ցնենք բոլոր աշխարհի թէ մինչեւ ցո՛ր
վայր կը հասնի իրենց չար իւղը, եւ թէ
որպիսի՜ հրեշտակ է իրենց անօրէնութիւ-
նը ։ Բայց անկէ աւելի աւաճ չանցնին,
ինչպէս որ կ'ըսէ Պօղոս ։ « Այլ ոչ երբէք
զայցնէ յառաջ ի լաւ սնդր, քանզի ան-
մարտութիւն սոցա յայտնի լիցի ամենեցուն »
(Բ. Տիմոթ. Գ. 9) ։

Եւ ճշմարիտ է ։ Եկեղեցւոյ Քրիստոսի,
որ ձիւղութիւններուն ոչ տան, ոչ հարիւր
եւ ոչ հալար աշակերտներէն կը բաղկա-
նայ, թէպէտ եւ օծեալ ըլլան, այլ ի մի-
ութենէ բովանդակ միջոցաւ, անկարելի
է որ չարեաց մինչեւ ցո՛ր լեցուած ըլլա-
լին, եւ չտիւնն անդին անցնելէն չարժի
եւ դարման մը չընէ ։ Զայդ անկարեա-
լիկ համարելով, քննեց ու տեսնեց թէ
յորում աղանդաւորաց յաղթութեամբ ։

Ո՛ր է ուրեմն արդ սեւադուռը խմբին
ձեռք ձգած յաղթութիւնը ։ Այն իսկ
է, որ Պիոս Թ. ի մտապարծ փառախրու-
թիւնը իրենց յօդուտ դործածելով, ծա-
նօթ հնարքներով դարձուցին բերին զին-
քը ամենակարող հրատարակել եւ ԱՆՍՍԱՆ,
այնպիսի ՍՍԱՆՍՕՔ, քան զոր երբէք
Պապերը մեծագոյնը չէին ըրած ։ Այս ինքն
է սուտ — հանդանակ մը կազմելով, եւ
պատուիրելով բոլոր Քրիստոսեայ ժողովու-
րեան, ընդ սպանալուք նշովից, իրեւ
յաստուածուստ յայտնեալ վարդապետու-
թիւն մը ընդունիլ, ՀԵՐԵՏԻԿԱՆԻՍՄՈՒՄԻՒՄ մը,
որ արդէն « յայտնի եւ օրինաւոր կերպով
զատապարտուած է յուղարկուտ եկեղեց-
ւոյ ։ Եւ հրամայելով զայն ոչ թէ միայն
« յաթոռ » ։, այլ ամենայն կարելի հա-
ղիաւոր եղանակաւ, ի մեծագոյն հա-
սարակաց ատենի Տիեզերական ժողովոյ ։
Եւ այսպէս այդ ձիւղութիւններուն յաղթու-
թիւնը ի հիմնեց ընդհանր իրենց ամենայն
պահանջները՝ արեւդական լուսոյ նրման
պայծառ բացալայտութեամբ, եւ աղա-
տեց զեկեղեցին իրեն բռնաւորներն,
ինչպէս պիտի տեսնենք հիմա ։

Գանձ պապոցոյցներուն առանց ինչ
յառաջաբանելու ։

Ուղղափառ եկեղեցին ի Կոստանդիա
դումարելով ընդհանուր ժողովով, ասկէ
չորս ու կէս դար առաջ (յա՛մի տեսնէ՛ 14
— 1444), այս հանդանակային կանոնը
սահմանեց ։

« Այս ամենասուրբ Կոստանդիան
« Սինոդոս » իրեւ ժողով տիեզերական
« կը հրամայէ, կը կարգադրէ, կը սահ-
« մանէ, կը վճռէ եւ « կը հրատարակէ »
« զայս ինչ ։ Նախ որ ինքն Սինոդոսն
« հոգւով սրբով օրինաւորապէս գումար-
« եալ, իրեւ ընդհանուր ժողով եւ կա-
« թողիկէ եկեղեցւոյ ներկայացուցիչ, ու-
« նի անմիջապէս ի Քրիստոսէ իշխանու-
« թիւն եւ ամենայն ոք որ եւ է կարգէ
« եւ աստիճանէ ալ ըլլայ, թէ եւ ՊԱՊ, «
« բռնադատուած է հնազանդելու իրեն
« այն ամեն բանի մէջ որ կը վերաբերին հա-
«ւատոյ, եւ ի ջնջումն աղանդոց, եւ ի
« կարգաւորութիւն եկեղեցւոյն Աստուծոյ
« ի գլուխն եւ յանդամս » ։ (Կոստանդ,
սահմ. նիստ Գ.) ։

Եւ որպէս զի այդ հիմնական փարի-
սեցւոյ հերետիկոսական իմաստալուծեանց
դէմ ամենայն փախտանքն ճախտները
փակէ, հիւղեբորք նստին մէջ, յետ վերո-
յիւկեալ խօսքերը բաւ առ բաւ կրկնելու,
յառաջ կը վարէ սցառէ ։

« Նոյն Սինոդոսը կը հրատարակէ թէ
« ամենայն ոք որ եւ է կարգէ եւ աստի-
« ճանէ եւ պատուոյ ալ ըլլայ, թէ եւ
« ՊԱՊ, եթէ չհնազանդելու ըլլայ այս
« Սինոդոսին, եւ ուրիշ որ եւ իյէ
« տիեզերական օրինաւորապէս գումար-
« եալ ժողովոյ հրամանացը, կարգադ-
« րութեանցը եւ պատուիրանացը վերոյի-

« չեալ իրաց կամ թէ անոնց վերաբերելոյ,
« որ եղեր են եւ կամ պիտի ըլլան, եւ
« ըմբոստութեամբ մերժէ անոնց հնազան-
« դելու, եթէ արժանաւոր աղաշխարու-
« թեան տակ դուրս, եւ պատժուի, նաեւ
« եթէ հարկն պահանջէ, ուրիշ իրաւացի
« դարմաններու դիմելով » (Անդ. նիստ Ե.) ։

Հաւատոյ վարդապետութիւն է ու-
րեմն Կոստանդիան ժողովին սահմանալ,
որ Պապն եւս բռնադատեալ է հպատակե-
լու, որով եւ եմբարկեալ է ընդհանուր
ժողովոյ իշխանութեան տակ ։

Իսկ տեսնե՛ք հիմա Պիոս Թ. ի վա-
տիկանեան ժողովոյն մէջ սորվեցուցած
հակառակ — հանդանակը ։

« Արդ Կոստանդիան կը կը հրատա-
« բարկուի ։ . . Հռոմիայ քահանայապետին
« այս իրաւասութեան իշխանութեան որ
« ճշմարտապէս եպիսկոպոսական է, ան-
« ընդմիջական ըլլալը, անոր համար եթէ հո-
« վիւք եւ եթէ հաւատացեալք ըստ որ եւ
« է ծիսի եւ աստիճանի, եթէ մի մի ա-
« ռանձինն, եթէ ԱՄՆԻՔՆ Ի ՄԻԱՍՈՒՆ,
« բռնադատուած են հնազանդելու ըստ
« պարտոյ դասաւորական ստորակարգու-
« թեան չէ թէ միայն հաւատոյ եւ բա-
« րոյցի վերաբերեալ բաներու մէջ, այլ
« նաեւ յայն ամենայն որ ընդ աշխարհ
« ամենայն արեւալ եկեղեցւոյն բարեկար-
« գութեանը եւ կառավարութեանը կը վե-
« բարկուի » ։ (Վատիկ. ժող. նիստ Գ. 1870
յուլիս 18, սահմանադր. հանգան. ԳԼ. Գ. յաղապս
գորութեան եւ պատճա-
ռաց գերազանցութեան քահանայապետին
Հռոմիայ) ։

Ահաւասիկ հանդանակ մը դէմ ընդ-
դէմ հակառակ Կոստանդիան ժողովոյն
սահմանած ուղղափառ հանդանակին ։ Փա-
րիսական կեղծաւորութիւնը, շահաց կեր-
պով մը պատրուակել զայն, զգուշանալով
որ « ժողով » անունը չտայ անոր, որուն
պարագ կը դնէ Հռոմիայ քահանայապետին
հնազանդելու ։ Բայց չյաջողեցան, վասն
զի համագոր նշանակութիւն ունեցող ըստ
մին է գործածածը, երբոր կ'ընէ թէ իրեն
բռնադատուած են հնազանդելու « եթէ մի
մի ատանձինն առած, եւ եթէ ԱՄՆԻՔՆ
Ի ՄԻԱՍՈՒՆ, եւ ապուշ մէկը պիտի ըլլայ
որ չիմանայ թէ այս « ամենայն ի միասին »
ըսածը ընդհանուր ժողով է ։

Շարունակելու ։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԵԼԻՐ

Վաշինկթոն 2 նոյեմբ. ։

Բէմալ զաղէթա պէյան խոնքիքի,
էկէրչի, կրան տիւղ Ալեքսիսին վի-
ղիթաւորտան սօղրա, Բոսիա սէ-
ֆերի Գաթաքալի, մէմուրիյէթին
տէ գալաճագ օլուր իտէ, Միւսթէ-
մայի Ամերիգա հիւքիւմէթի, իթի-
մատմալէթերին սէֆերի միւմալէյէ
իթայէ դարաւր վերմիշ տիր ։

Բէշլիմ 3 նոյեմբ. ։

Աւթիւրիա իմբէրաթօրու իսթիթը
տէսթի իլէ գօնթ Սնտրասիէ եաղ-
տըղը պիր նամէ իլէ, Մաճար օրտու-
սունուն թանդիսի խուսուսունտա
իպրաղը զայրէթ իլէտիլի իլին իզ-
հարը թէգէքերի իթմիշ տիր ։

Վիեննա 4 նոյեմբ. ։

Աւթիւրիան հէյեթի իլիքէլա-
սը շու վէճէլ թէլքիլ դըլընմըշ
տիր ։

Գէլէսպէրի. Բէյիս վէ տաթիլիյէ
նաղըրը ։

Հօլցիլէթամ. մալիյէ նաղըրը ։
Շիթրօմէյէր. մէղահիպ նաղըրը ։
Խոլմէյէր. աղիլի նաղըրը ։
Բիլէնք. թիճաթէթ նաղըրը ։
Շօլլ. հարպիլի նաղըրը ։
Կրօսլըքի. զիլիպէթ նաղըրը ։

Մ. Խը Գէլէրսքէրկին բոսկրամբ,
բօլիթիպայի սապըգայը թագպիհ
իլէ, Պօհէմիս վէ Մօրալիս վէ Գար-
նիօլ վէ Հօթ Օթրիշ վէ Կալլիլիս
վէ Պուգօվ ինտէ օրմալիլէթ մէճիւ-
լէրինին լաղվ ընդ թէլքիլ խոնքիք ։

Պէրլին 3 նոյեմբ. ։

Ալեմանեանն մէճիսի քէպիրի,
միւթթէֆիգ հիւքիւմէթերտէ միւ-
լէթ մէճիլիլիլին թէլքիլին տալիլ
օլան թէլքիլի գապուլ իլիէտի ։

Մէքէմուրիկ սէֆերի, իշպու
թէլքիլի գարըր կէլտի ։

Վիեննա 4 նոյ. ։

Աւթիւրիա իմբէրաթօրու, իսթիթ
մայէթի մէվճուտէսի իլէ, աղայ իլէ
Աւթիւրիա միւլէթանէսիին քիւշատիլ
լէմիշ տիր ։

Բրախա 4 նոյ. ։

Աւթիւրիա իմբէրաթօրուն եէնի
պիր ֆերմանմալէսինտէ, նիզամնա-
մէի տէվլէթ խարիճինտէ օլարադ,
հուգուգու ամմէճէ պիր կէճու թա-
տիլթ միւմալին օրմաղըր պէյան ի-
լէ, թարաֆէյին սուլէ օրմաղըրը-
նը գօլալթաթմաղ իլին վէլքիլէրին
կէճուտէրիլմէսի Պօհէմիս միւլէթ մէճ-
լիլին տալիլթ օգուլմուշ, վէ աքսի
ամէլտէ պուլունտուլտու զու հալալէ,
Պօհէմիս իլին պէյիլք մէսուլիլէթ
թաճիլընտա գալընաճաղը իշար օ-
լունտուշ տուր ։

Պօհէմիսին մուլաղգաթ վալ խի
գօնթ իթթէք իսթիֆա իթմիշ տիր ։

Վիեննա 6 նոյ. ։

Հալը հաղըրտա չայանը իշար
հիլ պիր թէպալիլթ եօդ տուր ։ հէյ
քէս պէլքէմէքտէ տիր ։

Բրախա 3 նոյ. ։

Հէյ նէ գատար վիւքէլաճա թէ-
պէտուլթ օլունշ իտէտէ, չէհրի-
միլտէ ասայիլի հալ հիւքիլ խոնքիք ։
Ֆիլուս 4 նոյ. ։

Խըրվաթ խառնմէլիլ չէհրտէն
կիտէյօլար ։

Փարիս 4 նոյեմբ. ։

Հիւքիւմէթ, պու արա, Նարօլ-
օն ֆաթիլեաթընի սիւրիլիլիլիլ տալիլ
պիր նիզամ լալիլաղ թէրիլիլ ի-
տէյօր ։ Արըլարն մուհաքէմէլիլ
իլիթամ պուլտու ։

Նէֆէրաթը զապլիլի, պուրատա
Սպանեա հիւքիւմէթինէ գարըր պիլ
խաֆի ճէմիլէթ պուլունշլար տուր ։
Փարիս 3 նոյեմբ. ։

Մ. Թիլի, հէյնէ գատար էսէֆ հիս
իլէմիլ իտէտէ, Բօլֆօրուն խէլար
իլին Մ. Վիլթթըր Հիւլիօնու իսթի-
տաւընը, Աֆլ գօմիսիօնու էօնիւնտէ
բէտտէ մէճպուր օլմուշ տուր ։
Գէլէնէլ գաթիլէ հիւքիլ օլունտու ։

Լիւրայի Թաի 400 դըշ. հիսաղը իլէ ։	
Նիլիլիլ լիւրաղ	109 — 6 վր.
Ֆրանսիլ լիւրաղ	87 — 11 »
Բօլ	89 — 6 »
Գրմիլիլ լիւրաղ	54 — 23 »
Պէյաղ Մէհիլիլ (Փարզը)	1 — 3 »
Պէլիլ վէ մէթալիլ (Փարզը) 104 — 25 »	
Պապըր	117 — 30 »

ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Հոկտ. 23 Ալաւա դարաւոր	54 — 8
» 26 Սապահ ալըսը	— — —

ԹԵՎԺԻՀԱԹԸ ՍԵՆԻՅԷ

Շուրպիլիլիլ վէթ աղալըրը, Սէ-
տարէթ միւթէլաղը սապըղ ութու-
ֆէթիլ Սայիտ էֆէնտի հաղըթէթ-
րինէ ։

Սէտարէթ միւթէլաղըրը, իլիթ
պէի Պալա իլէ Ամէտիլ սապըղ ու-
թուֆէթիլու Նուրի էֆէնտի հաղըթէթ-
լէրինէ ։

Ամէտիլ վէ միւթիլիլիլ, մէք-
թուպիլ սապըղ ութուֆէթիլու Գէ-
նան պէյ էֆէնտի հաղըթէթէրինէ,
Սատարէթ մէքթուպիլիլու դու,
բուլպիլ ուլա սընթիլ էվ վէլիլ իլէ,
Մալիլ մէքթուպիլու հապըղ ա-

ատեթորու Ա.Լ.ի պէյ Էֆենտի հաղ-
րէթընէն :

Սէրապէր միւսթէշարը սատտէթ-
լու Ղալիպ պէյ Էֆենտի հաղրէթըն-
րինէ ընթացիկ ուլա սընթըր Էվլէի-
Մարաշ միւսթատարըֆլըրը :
Մարտին միւսթատարըֆըր սապըգ սա-
ատթըրու Ա.Լ.ի բաշայա թէվէնի պոյ-
րուլմուշ տուր :

ՀԱՎԱՏԱՎԱԹԸ ՄԻՆԹԵՆԷՎԻԹԻ

Շահապատէի ճիվանպաթմ տէվ-
լէթլու նէնապէթլու իզ զէտարն Էֆեն-
տի հաղրէթընրին ֆէրիզլէք ընթ-
պէսինէ թէրֆի պոյրուլմուշտուր-
միւսթէր ֆէրմանը Ա.Լ.ի, ճուսա իրթէ-
սի կիւնիւ Պապը սէրապէրիտէ, տէվ-
լէթլու Սէրապէր բաշա վէ խալլի
իւմէրայի ապքէրիյէ հաղըր պոյրուլ-
տուրը հալտէ, զրապթ օլունմուշ
վէ պուլապոյտան սոդրա, տէվլէթլու
իզ զէտարն Էֆենտի հաղրէթընրի, Պա-
պը սէրապէրիտէ մախսուսին թայ-
նին զըլլնան տայրիւնէրէ կիտիպ,
Սէրապէր բաշա հաղրէթընրին վէ
պաղըր իւմէրայի ապքէրիյէն ընթ-
վիլ իմալարընը դապուլ իմմիշ տիր :

— Չաթըր հաղրէթի Սատարէթ-
բէնահիլէրի, Պէպէթտէրի Էալըլ-
լընը թէրք իլէ Սլմանպոլտարի դո-
նաղլարընա նաղլի մէսքէնան պու-
լուրտուրը կիտի, Պաղըր իլնտէ
իւքէնան իմմէթտէ օլան սայրի վիւ-
քէլայի ֆիխսա՝ հաղըր թաթի ըս-
թանապալ Էնմիշլէր տիր :

Փէզալիք Ֆրանսա իլէ ինկիլթէր-
րա սէֆիլիյէրի, պու հաթթա դար-
ֆընտա թարապետը թէրք իսէնէք-
լէր տիր :

— Մէվլէթէթէն իմարէթի ըս-
լիթիլու մէմուրու Մ. Սթրաթ Տէր
սատտէթ վասըլ օլունշ տուր :

— Վիլէնապա Սալթանաթը սէ-
նիյէ պաշ սըր քէթիլիպ Էֆէթլու պէյ
վէ Նաթոլիտէ տէվլէթի ալիյէ պաշ
գնաթօրու Նուրեան Էֆէնտի, ճիւսա
իրթէսի կիւնիւ սէմթի մէմուրիյէթ-
րինէ աղիմէթ իմմիշլէր տիր :

— Թուսա վիլայէթի վալիսի տէվ-
լէթլու Սլմէտ Բաթի՝ բաշա հաղ-
րէթընրի ճիւսա իրթէսի կիւնիւ Տէր
սատտէթ կէլտիյի կիտի, Էնմիշ մէզ-
քիւրտէ վալտնապա լաքիպ օլան 4 ա-
լայ ապքէր տաթի Մէվլէթի Նուրէթ
նամ վարօրա պուրայա վասըլ օլունշ
լար տուր :

— Իլպու բաղա՝ կիւնիւ, Բուժ
բաթիլիյի իւլթայէթլու Միթիմա Է-
ֆէնտի, Բուսիա սէֆիլիյէն ընթալ վի-
զիթայը ինթա իլլէմիշ տիր :

— Շէհամէթլու իրան շահը հաղ-
րէթընրին ամաթըր տէվլէթլու Համ-
զա Միլլա հաղրէթընրի, հաղիլթ-
լու Բուսիա իմարէթօրու հաղ-
րէթընրին ինթայի ընթալ թէպրիք
զըմմընա թիֆլիպ իրապ զըլլն-
միւշ, վէ օրայա միւսթատէթլու տէ
րէրաթ Թ. միւ շարիլէյի, իսանը միւ-
շարիլէյի ինթիրամիթ ֆայիլա իլէ
գապուլ իլլէտիքտէն սոդրա, մուգա-
պէլէթէն ինթայի ընթալ վիլիթա իլ-
լէմիշ տիր :

— Բուժ բաթիլիյի իւլթայէթլու
Միթիմա Էֆէնտի, բէֆապաթընտա
Նիշ վէ Տիւթթօրա վէ Տրամ սէրրիս-
գոպալարը վէ իրի տէ Բուժ միլլէթ
մէճ խիւնի ճիւսանի աղալարը պու-
լունտուրու հալտէ չըգան բաղար
կիւնիւ, Գուժ գաթուտա իւլթայէթ-
լու Էրմէնի բաթիլիյին մուգապէլէ-
թէն ընթալ վիլիթալարընը ինթա իլէ
թիւման հաղրէթընրի վէ բէհապին
թարաֆընտան ինթիրամիթ ֆայի-
գա իլէ գապուլ պուրայալմուշ, վէ

պատէհու Գուժ գաթու քիլիսէնիտէ
տուլար օգուսարապ, ալտէթ օ-
լունմուշ տուր :

— Չըգան չարշամպա կիւնիւ Ա-
վըթրիա սէֆիլիյի Պարոն Բրօքէլ Օս-
թէն ճէնապէրի Պապը ալիյէ աղի-
մէթլէ, Չաթըր հաղրէթի Սատարէթ-
բէնահիլէ վէ տէվլէթլու Սէրֆէր բաշա
հաղրէթընրի իլէ միւլապաթ իլլէտիյի
կիտի, չըգան բէրշէմպէ կիւնիւ տա-
լի Բուսիա սէֆիլիյի ճէնէրալ ինթա-
թիսէ ճէնապէրի, Պապը ալիյէ կի-
տիպ, տէվլէթլու Սէրֆէր բաշա հաղ-
րէթընրին ուղուն միւստէթ պիր
վիլիթա վէրաթիտէն սոդրա, իրան
սէֆիլիյի իլէ կէթիւլմիւշ տուր :

— Խալիսէթիլլէտէն լէվանթ թայ-
մըզա Էաղըրան պիր թահրիլաթնա-
ղալէն, տէվլէթլու իմարիլ Մըսըր
բաշա հաղրէթընրի, ալաֆրանկա
հոլոսէմիւր օն ալթըրա Մըսըր իւլ-
Էաթէն Մըսըրա ալտէթ պուրուլմուշ
վէ միւլալիլլէյի մախսուսի ա-
լիլէրի տէվլէթլու Հիւսէյին բաշա
հաղրէթընրի տէթիլ պ գաթար իւ-
րոպաթա վաղթ կիւլար օլունգոսան
սոդրա Մըսըրա ալտէթ իլլէ իսկէն-
տէրիլէտէ միւլալիլլէյի միլլէյի վէ սա-
քէրիլլէ թարաֆընտան հիւսնի գա-
պուլիլլէթ պուլմուշ, վէ Շիրաթան
Խալիսէթիլլէ վասըլ օլան պիր սէֆի-
նէ, կէթիլլէ իտարէսի ճանիպիտէն
թէհարիլ օլունտուրա հէր պիրի
70 օգգա գաթար պարուլ շաթիլ օ-
լան ալթըլ թանէ ֆըլըր տէրտէթլէ
գապթ վէ շէհրին պարուլ թանէսինէ
կէթիլլէթիլ օլունտուրա աղնալըլմիւշ
տուր :

— Սլմանպոլտարի թարաֆիլ խաթ-
թըր լաւաղնապա պիր գաշ կիւն Էվ-
վէլ քիւլաթ օլունտուր, մահը մէզ-
քիւրտէն կիւնէթիլ տաթի իլլէթէն-
սէթլէնիյօր :

— Մոսինէթի Ֆրանքի տիւնքի
կիւն կիլթա՝ Պիլ միւլմիլլէյի մէ-
մուրիլլէթիտէ քէթիլլէն պէյհուտէ
չըգաղընը կէշէն կիւն Էաղարապ
հաղըրաթ թէթլէթիլ իտար :

Պիլ, իտարէի ճէնապէրի իտարալ
իլլէթիլլէ հաղըլլէ սէպաթլէն հիւսնի
սէթիլլէթի օլան իլպու նէթիլլէտէն մէմ-
նուն օլունտուր վէ քէզալիք, հուգու-
գու սարիսպալընը Էնթիտէն Էթ-
թիլլէթ իլլէ իտարալ իլլէթիլլէթի սէ-
պաթ վէ միւստալլէթի իլլէն Սիթի
Հասուսիլլէթի թէպրիլ իտարիլ :

Լէվանթ թայմիլ :

— Պէյ օղլու զաղթիլլայ ընտան
պիրի Թուսուս վիլայէթիլլէն ումու-
րու մալիյէսի, պիր հաղը ինթիլլայա
կիլիլլէթէ տէկիլլէ, վիլայէթի միւլա-
լիլլէյի ճանիպիտէն Պապը ալիյէ
իլլա օլունտան վէրկիլլէն թէթիլլէթի
պու տէֆա սաթըր օլան ֆէրմանը
հիւսնիլլէ իլլէթիլլէ միւստաթ պուլ-
լունտուր օլունտուրու Էաղըր իւլտէն,
Լէվանթ թայմիլ պուլմու Էաթան չը-
գալըլ, ֆէրմանը մէզքիւրտէն վէր-
կիլլէ օլան նիլալը սապըլը պաղը
սաղլայալար, ֆաղաթ ըրէթիլլի
մատտէսի իլլէ պաղը թատարիլլէ իլլէ
Թուսուս վիլայէթիլլէն լաղապըր ըն-
միլլէթիլլէ պաղը թէպիլլէթիլլէ ի-
շար գըլլընաղըլլէ Էաղըրտուր :

— Կէշէնտէ Սլմէթիլլայա վուգու
պուլան հարիլլէտէն սոդրա, հարիլ-
զէտէկիտան իսնէ օլունտ իւլլէրէ,
իլպու պըն օն սէթիլլէն տէկիլլէ ին-
կիլթըրա Էրապալը համիլլէթիլլէտէն
զըրը պըն իւլ Էիլ ինկիլլէլ իւլա-
պը ճէմ վէ թէտարիլլէ օլունտուրու գա-
զէթալարաթ Էաղըլլէ տուր :

— Շուրայի տէվլէթ իտարընտան
ֆաղ իլլէթլու Մահմուտ իմին Էֆէնտի-

նին, մէմուրիլլէթի մախսուսէ իլլէ Է-
մէն գըլթալարընա աղիմէթ իլլէթիլլէ
իլլաթիլլէ տիր :

— Աւսթրիա պաշ վէթիլլէ իտար-
վաթիլլէտէն գուհուր իտէն իտէն
ալլէյիլլէտէ հուսուտ պոյրուտա իլլ-
թիլլէտը պուլուրմուշ օլունտուր թէ-
տապիլլէտէն նալի, Տէվլէթիլլէ ալիլլէյի
կիլլէթիլլէ մէրաթիլլէ թէթիլլէթիլլէ
օլունտուր ալապալը թէթիլլէթիլլէտէն
տիր :

— Խալիսէթիլլէտէն լէվանթ թայմիլ
Էաղըրան պիր մէթիլլէթիլլէ միւստէ-
րիլլէթընա նաղարէն, Պիլլէլ իւլլէ-
րաթիլլէ վէ իմարէթիլլէթիլլէ, մա-
յիլլէթիլլէտէ օն գաթար գէթաթ պու-
լունտուրու հալտէ, Մըսըրա կիլթիլլէթ
իւլլէ Պիլլէթիլլէ իտէն վարօր սիւսար
օլունտուր, վէ Պըթիլլէ Մըսըր բաշա
հաղրէթընրի ճանիպիտէն, միւլալիլ-
լէյիլլէ իլլաթիլլէթիլլէ մախսուս պիր
սալալ թաթիլլէ վէ թէթիլլէ զըլլն-
միւշ օլունտուր, վէ միւլալիլլէյիլլէ իւլա-
հաղարաթ թէթիլլէթիլլէ գըլաթիլլէթիլլէ
օլունտուր անաղ. Էրմիլ տէթիլլէ սաթ
գաթար տուրուլ, պատէհու Մըսըրը
իւլլէթիլլէ տէվլէ չըգաղաղլարը, վէ
Մըսըրը իւլլէթ թարաֆընտարընա պու-
լունտան գաղըրնալարըն սոլլալ ալթըլ-
պաթա Էնթ վէ սայրի կէթնա խաթթա-
լըլլարա ֆայիլլէթիլլէ օլունտ, օրալար-
տա խաթթալար իւլլէ Էվլէթ վէ օթիլ-
լէր Էաղըր իտարալ իլլէթիլլէ Մըս-
րիլլէ ճանիպիտէն Էմի պուլլուլլէ
օլունտուր աղնալըլլէ տուր :

— Բուժ Էլի տէթիլլէ Էթլարընրին
շաթըր միւլթէթիլլէ պուլունտան պա-
րոն Հիլլէ դուլթանտուր թարաֆըն-
տան Տէր սատտէթիլլէ ինթա օլու-
նաթալ մէվլէթի սըրապընտա պիր
տէ Էթիլլէ անալար Էաղըրնաթ իւ-
թիլլէթիլլէ իտարալ իլլէթիլլէ հիւ-
թիլլէթիլլէ սէնիլլէտէն ընթալ իլլէ ճէ-
վապ վէրիլլէ Էաղըրը պիր մէվլէթ-
իլլէ ինթա իլլէթիլլէթիլլէ միւստաթ
պուլլուլլէթիլլէ իտարիլլէ թիւթիլլէթիլլէ
վալաթընտան տուր :

— Մսիլ ումի սանիլ Պըթիլլէ Էֆ-
թիլլէ սատտէթլու Հիւսէյին բաշա
հաղրէթընրին ումուլ պահրի վէ
զըթիլլէ միւլթէթիլլէլլէթիլլէ վէ սա-
տէթլու Հասան Բաթիլլէ բաշա հաղ-
րէթընրին ումուլ պահրի վէ գըթ-
լիլլէ ումուլ թէթիլլէթիլլէ վէթիլլէթիլլէ
թիլլէ վէ սատտէթլու Շիլլէ բաշա
հաղրէթընրին ումուլ կէթիլլէթիլլէթիլլէ
Էմանէթիլլէ վէ իլլէթլու Սալիլլէ Շէր-
միլլէ Էֆէնտիլլէ մալիլլէ վէթիլլէ-
թիլլէ մէմուր պուլլուլլէթիլլէ վա-
ղապի Մըսըրիլլէ կէթիլլէլլէ տուր :

— Կէշէթ թէթիլլէթիլլէ Տէվլէթը
ալիլլէ վէ կէթիլլէ թէթիլլէթիլլէ տուր
Էնթիլլէթիլլէ Տէր սատտէթիլլէ ինթա-
յիլլէ սէնալթ վէ թիւթիլլէթիլլէ իտարիլլէ
թիլլէթիլլէ հիւթիլլէթիլլէ իտարիլլէ
պիրիլլէ թէթիլլէթիլլէ մախսուս իլլա-
սիլլէ վաթալ իտէն իւլթիլլէթիլլէ ալա-
լունտալարա սայրի պիր լայիլլէթիլլէ ճէ-
տիլլէթիլլէթիլլէ թէթիլլէթիլլէ պուլուն-
տուրուտան լայիլլէթիլլէ մէթիլլէթիլլէ
գալիլլէթիլլէ մէրիլլէ ինթա թիլլէթլու-
նաղընը Միթիլլէթիլլէ Գոմէրա զաղթ-
թիլլէ Էաղըրտուր :

— Տէվլէթլու նէնապէթլու Էմուսթի
իլլէթիլլէթիլլէ Էֆէնտի հաղրէթընրին,
կէշէն ճուսա Էրթէսի կիւնիւ Պապը
վաթիլլէ սէրապէրիտէ, մաղալը մախ-
սուլլէթիլլէ թէթիլլէթիլլէթիլլէ, Պապը
վաթիլլէ մէթիլլէթիլլէ, պուլունտան պիր
ճիւլլէթիլլէթիլլէթիլլէ պիրտուլ վէ իմարիլլէ
պէնտիլլէ, վէ սայրի մէմուրիլլէ թարաֆ-
լարընտան, քէթիլլէ թաղիլլէթիլլէ, ին-
թարալ իլլէթալ օլունտան ընթալ թէթ-
րիլլէ միւլթէթիլլէ ճիլլէթըր հաղըր ընթ

իլլէթալլէ իւլաթ պուլլուլլէթիլլէ օլ-
տուրընը նալթըր իլլէթիլլէ սուլթիլլէ
տիր : Պիլլէթ արգալտալ օլունտուր մախ-
սուլար քէնտիլլէ իլլէթիլլէ իլլէ պաթիլլէ-
Էաթ ալաթ իտարիլլէ :

Հաղալիլլէ :

— Խասաթ օլունտիլլէ Հիւսէյին
սաթիլլէթիլլէ իւլլէթիլլէ ալալլէթիլլէ ի-
թիլլէթիլլէ թաղարընրն սէթիլլէթիլլէ պէ-
լիլլէ ինթա ինթալլէ Մաղիլլէթիլլէ
Մէհմէթիլլէ մուհաթաղա ինթէթըր Հիւս-
նիլլէ միւլթէթիլլէթիլլէ օն պաղըր քէ-
թիլլէթիլլէ Մէհմէթըր ճէրիլլէ վէ գաթիլլէ
իլլէթիլլէ զանտէն թէթիլլէթիլլէ իլլէ
մէթիլլէթիլլէ սոլլայըր Էիլլէ Էնթիլլէթիլլէ
ալիլլէթիլլէ մախսուս ինթալլէթիլլէ ֆըր-
լայիլլէ սանիլլէթիլլէ թաթիլլէթիլլէ պիր
մախսուս իտարիլլէ հաղըրնա չէթիլլէթ-
սաթըր օլուն ֆէրմանը ալիլլէ մախթըր
ճէլիլլէ միւլթիլլէթիլլէ գաթիլլէ մէթըր ում-
տէրտէթիլլէ իտարիլլէ պուլունտուր իլլէ-
տիլլէթիլլէ տիր :

— Խասթիլլէթիլլէ հալաթըր աղըր օ-
լուն մահէլլէթիլլէ թէթիլլէթիլլէ ֆաթիլլէթ-
լարը, չըգան ճուսա իրթէսի կիւ-
նիլլէթիլլէ պէրու Բաթիլլէ չիլլէթիլլէթիլլէ
զըլլալարա նաղլ օլունտուր :
Թէթիլլէթիլլէ մէթիլլէթիլլէ սայիլլէթիլլէ
զօլթիլլէթիլլէ Խասթիլլէթիլլէ քէթիլլէթիլլէ
միւլթէթիլլէ օլունտըր մէմուլ տուր :

— Գօգալ նամ Մօթըր զաղթ-
թիլլէթիլլէ զալլիլլէթիլլէ, իրան տէվլէ-
թիլլէ ճանիպիտէն լիլլէթիլլէ թէթիլլէթիլլէ
թիլլէթիլլէ կէթիլլէթիլլէթիլլէ օլուն տէվ-
լէթլու Պէթիլլէ միւլթա հաղրէթընրի
վէ Տէվլէթիլլէ ալիլլէ սէթիլլէթիլլէ վէ սա-
պըր Էթլարու՝ վալիլլէ տէվլէթլու
Մալթիլլէթիլլէ բաշա հաղրէթընրի Էա-
ղընտա թիլլէթիլլէթիլլէ աղիլլէթիլլէ վէ հա-
լաթիլլէ իտէնէթիլլէ տիր :

— Մէվլէթէթիլլէ Էմարէթիլլէթիլլէ
մէպուսանը միլլէթ մէթիլլէթիլլէ Էթ-
սէր աղալարըր հաղըր պուլունտալար-
լարըր ճիլլէթիլլէ աղալ մէթիլլէ օլունտա-
լարըր թէթիլլէթիլլէ իտարիլլէ օլունտալ-
իլլէթիլլէ տիր :

— Տէնիլլէ ալթընտան թէթիլլէթիլլէ
թէթիլլէ վաղը իլլէ, ֆրանսանը Մըսըր
իւլթէթիլլէթիլլէ պիրիլլէթիլլէթիլլէ իլլէ
Մարալլէթիլլէ պիր թէթիլլէթիլլէ Էն-
թիլլէթիլլէ վասըլ օլունտուր մահէլլէթիլլէ
զաղթթիլլէթիլլէ օլունտուր տուր :

Պալաթա վաթթիլլէ իլլէթիլլէթիլլէ
իլլէթիլլէ վալիլլէ թիլլէթիլլէ վաթթիլլէ
տէթիլլէթիլլէ իլլէթիլլէթիլլէ օլունտուր
տան, իլլէթիլլէթիլլէ թալիլլէ օլունտուր
Ղալաթաթ միւլթիլլէ ֆրանսա օլունտալ-
նա միւրաճաթիլլէ իլլէթիլլէ իլլէ օլուն-
տուր :

Պունտան աղաթ միւլթըրըր զաղթ-
թիլլէթիլլէ իլլէթիլլէ օլունտան Տ. Պաթըր
նամ թաթիլլէթիլլէ, պու տէֆա իլլէթիլլէթիլլէ
Մաղիլլէթիլլէ չէթիլլէ օլունտ, ֆարա, լճու-
րա վէ Վիլլէթիլլէթիլլէ միւլթիլլէ ֆաթիլլէ-
զալարընտան Էնթիլլէթիլլէ տէթիլլէթիլլէթիլլէ
գալալարըր, ֆիլլէթիլլէ տէթիլլէթիլլէթիլլէ
վէ ճիլլէ ճիլլէ սանալիլլէթիլլէ պուլուր վէ լա-
վալալալ վէ միւլթիլլէ ալալար, վէ սալար
խալիլլէթիլլէ թէթիլլէթիլլէ իլլէթիլլէթիլլէ
թէթիլլէթիլլէ հաղըր պուլունտուր, Էնթիլլէ
պէն իլլէ սաթիլլէթիլլէ օլունտուր, վէ
պուլունտան մախսուս տուլար քէթիլլէթիլլէ
ճէթիլլէ պիր տէթիլլէթիլլէ տալիլլէ մէթիլլէթիլլէ
պուլունտուր, վէ հաղըր պուլունտան
մահէլլէթիլլէ մախսուս սըմարալարըր անտէ
պուլունտա տալիլլէ Էաթիլլէթիլլէթիլլէ, վէ Նիլ-
լա իլլէթիլլէ պու մալլէթիլլէ տալար հէր նէ սը-
ֆարըր օլունտ իլլէ, պիր քիւլլէթիլլէ գոթիլլէ-
օն իլլէ վաղթիլլէթիլլէ իլլէթիլլէթիլլէթիլլէ տա-
լիլլէ թէթիլլէթիլլէ իտար :

Մուլթիլլէթիլլէ տիւրքէթիլլէ թէթիլլէթիլլէ
վարընտա, գալալար օլունտալար 486 նու-
միլլէ տուր, թէթիլլէթիլլէ զաղթիլլէ պուլուն-
տան զէթիլլէթիլլէ միւլթէթիլլէթիլլէ, կէթիլլէ
իլլէթիլլէ իտարալարընտ վէ կէթիլլէ մալ-
լէթիլլէ թէթիլլէթիլլէ հաղըրնա իտարալ օ-
լաթալարըր իտարիլլէ իլլէ օլունտուր, 3

